

DIPLOMATERY

MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest

„MSC” TÁJÉPÍTÉS-Z-MÉRNÖK MESTERKÉPZÉSI SZAK

**A Kossuth Lajos Gyermekotthoni Központ és Általános Iskola
kertjének szabadterépítészeti terve**

Vajda Noémi

Tanszéki konzulens:

Takácsné Zajacz Vera

Tanszékvezető: Balogh Péter István

Belső bíráló:

Külső bíráló:

Budapest, 2023

Bevezetés

A gyermekotthonok világa rejtélyes mindazok számára, kiknek e légkört sosem kellett megtapasztalniuk. Kívülállóként nem érthetjük ezeknek az otthonoknak fontosságát, eszmei értékét. Az itt élő gyerekek magukkal hordozzák a múlt sebeit, az értéktelenség érzését, a nem kellettem senkinek érzést, kötődési sérüléseket. Maga a gyermekotthon, mint intézmény sajátos szocializáló feladatkörrel bír, szociálpszichológiai értelemben egyszerre tölti be a család státuszát, szerepeit. Védelmezi növendékeit, megszünteti a gyermekeket ért veszélyeztető tényezőket, csökkenti az őket ért stressz ártalmakat. Ezzel egyetemben felzárkóztató funkciója kiemelt jelentőségű, támogatja a fejlődésbeli lemaradás korrekcióját. Eddigi tapasztalatok alapján kevés a sikertörténet az otthonokból kikerült gyerekek körében, ezért támogatásuk kiemelt fontosságú.

„Csak a szívem darabjai maradtak, ami senkinek sem kell majd”- egy gyermekotthonban élő kislány szavai.

Robert Waldinger pszichoanalitikus és zen szerzetes csoportjával vizsgálta az emberi boldogság kulcsát, melynek során a következő eredményre jutottak: boldogságunkat és egészségünket nem a pénz vagy a hírnév, hanem a szeretetteljes, kielégítő emberi kapcsolataink őrzik meg.

Diplomadolgozatom témája a Kossuth Lajos Gyermekotthoni Központ és Általános Iskola, mely a XI. Kerületben, Órmezőn, a Menyecske út 16. száma alatt található. Az intézmény kiválasztására előzetes tanulmányi projektek alatt tett látogatás alapján került sor, melynek során felismerhető volt, hogy a terület célzott és megfontolt tervezői szándékot igényel, mind közvetlen, mind közvetett környezete szempontjából. Úgy éreztem ez a téma egy összetettebb és komplexebb tervezői gondolatot ébresztő feladat, ugyanakkor társadalmi szempontból is megválaszolandó kérdéseket vet fel. Az intézmény vezetősége is felismerte annak a fontosságát, hogy az ottani gyerekek számára egy élhető környezetet hozzunk létre. Téma választásomat indokolja továbbá tervezői szándékom mellett, emberi szándékom is, hogy a kezemben levő eszközökkel és tudással valami olyat alkossak ezeknek a gyermekeknek, mely az intézmény nehézségeit megkönnyítheti.

Elsődleges célomnak tartom, hogy diplomamunkám során sikerüljön egy olyan környezetet létrehozni az intézményi gyerekek számára, mely számukra is megteremti a lehetőségekhez mérten a boldog gyerekkor minden lehetőségét.

Összefoglalás

A tervezés előkészítésekor először a gyermekotthonok világába próbáltam belátást nyerni. Ehhez írásos dokumentumokat, cikkeket és jogszabályokat néztem át. Mivel az intézmény működése rendkívül összetett, ezek kiindulópontként megfelelőnek bizonyultak, ugyanakkor nem tudtak kész támpontokat adni. A továbbiakban helyszíni vizsgálatokra támaszkodhattam csupán, mellyel megismerhettem az intézmény működését, kertjének adottságait, kötöttségeit valamint hiányosságait és pozitívumait.

A vizsgálatok alapján kimondható volt, hogy a kert megtervezése szükségszerű, és a tervezett funkcióknak párhuzamban kell állnia az intézmény működésének összetettségével. Mivel az intézményen belül az általános gyermekotthonon kívül egy speciális gyermekotthon és általános iskola is működik, felismerhetővé vált az a tény, hogy a kertnek magában kell hordozni azokat a tájépítészeti funkciókat, melyek alkalmassá tehetik a tanulásra, a szabad gyermekkor megtapasztalására, ugyanakkor a szellemi egészséget is gondozza.

Célom tehát egy olyan terápiás jellegű kert megalkotása volt, mely használóinak megteremtheti azokat a lehetőségeket, melyek által nem érzik annyira kívülállóságukat. Mindemellet foglalkoztam a lakótelep és intézmény kapcsolatával, valamint az intézményi utógondozottak kertrészével. Egy olyan nyitást kezdeményeztem, mely tiszteletben tartja az intézmény zárt világát, ugyanakkor nem zárkózik el teljesen a kerítésen kívüli világtól, teret ad a kert kikúszására a lakótelep felé.

A tervezés során olyan funkciókat helyeztem el, melyek a meglévő kert kihasználatlanságát megoldhatják. Gondosan ügyeltem arra, hogy a kert olyan koncepciót kapjon, mely úgy őrzi meg a jelenlegi pozitív zöldfelület arányt, hogy közben összefüggő tereket alkot.

A koncepcióm formavilága mögöttes tartalmat kapott, ezáltal közre fogva mindazt, amit a kerítésen belüli világ jelenthet. A szilánkok megalkották saját, áttörhetetlen világukat.